

**VÝCHOVNÝ PROGRAM
PRE ŠKOLSKÝ KLUB DETÍ**

„Svet očami detí“

Motto: „Ak chceme deti vychovávať, je nutné, aby sme sa stali tiež deťmi“
(Martin Luther)

Názov ŠkVP	Výchovný program pre školský klub detí
Študijná forma	Denná
Výchovný jazyk	Slovenský
Predkladateľ:	
Názov školy	Spojená škola, Jána Vojsaššáka 13, Źilina
Organizačná súčasť školy	Školský klub detí
Adresa	Jána Vojsaššáka 13, 01008 Źilina
IČO	55634737
Riaditeľ školy	PaedDr. Júlia Mankovičová
Koordinátor výchovného programu	Mgr. Emília Melková
Zriaďovateľ	
Názov	Regionálny úrad školskej správy v Źiline
Adresa	Vysokoškolašov 8556/33B 010 08 Źilina
Prerokovaný pedagogickou radou dňa:	04.09.2024
Prerokovaný radou školy dňa:	15.10.2024
Platnosť výchovného programu	1.9.2024 – 31.08.2028

Pečiatka a podpis riaditeľky školy/ŠZ

Zoznam pouŹitých značiek a skratiek

ŠKD – školský klub detí

napr. – napríklad

TOV – tematická oblasť výchovy

KPI – Komunikácia a práca s informáciami

SSP – Sebarozvoj a svet práce

SP – Spoločnosť a príroda

KU – Kultúra a umenie

ZSP – Zdravie a subjektívna pohoda

ŠVVP – špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami

PO – podporné opatrenia

OBSAH

Úvod	4
1 Stručná charakteristika školského klubu detí.....	5
1.1. Charakteristika detí.....	6
1.2. Zameranie školského klubu detí.....	6
1.3. Dlhodobé projekty	7
1.4. Spolupráca s rodičmi a partnermi školy	7
2 Aplikácia podporných opatrení do praxe	9
3 Vymedzenie cieľov a poslanie výchovy	13
3.1 Ciele a poslanie výchovy v školskom klube detí	13
3.2 Stratégie výchovno-vzdelávacej činnosti	14
3.3 Kľúčové kompetencie	15
4 Organizácia výchovy a vzdelávania	18
5 Formy výchovy a vzdelávania	20
6 Výchovný jazyk	20
7 Špecifiká výchovy a vzdelávania detí zo sociálne znevýhodňovaného prostredia	20
8 Tematické oblasti výchovy	22
8.1 Charakteristika a ciele tematických oblastí výchovy	24
8.1.1 Komunikácia a práca s informáciami	24
8.1.2 Sebarozvoj a svet práce.....	25
8.1.3 Zdravie a subjektívna pohoda	25
8.1.4 Spoločnosť a príroda	27
8.1.5 Kultúra a umenie	28
9 Rámcový plán školského klubu detí	29
Záver	30
Zoznam príloh	

Úvod

Školský klub detí je podľa školského zákona §114 ods. 1 súčasťou školy, ktorá zabezpečuje činnosť podľa výchovného programu školského zariadenia pre deti, ktoré plnia povinnú školskú dochádzku na základnej škole.

Výchovno-vzdelávacia činnosť v školskom klube detí (ďalej „ŠKD“) je zameraná na organizovanie voľného času detí mimo vyučovacieho procesu, na uspokojovanie ich záujmov a potrieb, ako aj na prípravu na vyučovanie. Tvorí prechod od formálneho vzdelávania k neformálnemu vzdelávaniu. V užšom slova zmysle ide o proces pôsobenia na osobnosť každého dieťaťa s cieľom dosiahnuť jeho celistvý rozvoj.

V ŠKD je potrebné a nevyhnutné aby sa každé dieťa cítilo príjemne a bezpečne. V dôsledku toho majú pri jednotlivých výchovno-vzdelávacích činnostiach prioritu aktivity zamerané na aktívny oddych a relax po vyučovaní, na psychohygieny, na záujmovú činnosť, rozvíjajúcu osobnosť, poznatky a zručnosti dieťaťa. Všetky vyššie spomenuté činnosti sa vykonávajú hravo, zábavne, poučne a v priateľskej atmosfére, s dôrazom na dobrovoľnosť.

1 Stručná charakteristika školského klubu detí

Školský klub detí pri Spojenej škole Jána Vojaššáka v Žiline je školské zariadenie, ktoré pracuje ako súčasť školy. Pre deti zabezpečuje nenáročnú činnosť v dvoch zmenách:

1. ráno, od 7.00 – 7:45 hod.
2. poobede, po skončení 4. vyučovacej hodine, v čase od 11:40 – 16.00 hod(súčasťou je aj zberný klub detí)

Činnosť v ŠKD je organizovaná prostredníctvom rôznych oddychových, záujmových a rekreačných činností, podľa výchovného programu školského zariadenia. Pedagogická práca v ŠKD má teda svoje špecifiká, a to – deťom zabezpečiť odpočinok, relax, rekreáciu, využitie voľného času záujmovými činnosťami, hravo a zábavne organizovať prípravu na vyučovanie.

Naše ŠKD poskytuje výchovu a vzdelávanie deťom so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami a deťom s poruchami autistického spektra. Posilňuje osobnosť každého jedinca, pomáha mu nájsť sa a dosiahnuť svoj úspech. Najväčšiu úlohu pri jednotlivých aktivitách zohráva vhodná motivácia, radosť z činnosti, zvedavosť a túžba po poznaní.

Ako vyššie uvádzame, pedagogická činnosť v školskom klube detí je zameraná na všestranné formovanie osobnosti dieťaťa. Vzhľadom k tomu, aj našu každodennú činnosť smerujeme k nadväznosti na výchovno-vzdelávacie pôsobenie povinného školského vzdelávania. Našou snahou je rozvíjať osobnosť dieťaťa po všetkých stránkach, rozvíjať jeho vedomosti, samoobslužné zručnosti a schopnosti. Vytvoriť z neho telesne, psychicky a sociálne vyváženú osobnosť, ktorá sa aktívne zapája do činností a je schopná ďalšieho vzdelávania. Deti sa teda v školskom klube učia žiť v kolektíve, sú vedené ku hodnotám, k zodpovednosti, k trpezlivosti, k spolupráci, k tolerancii individuality ostatných spolužiakov, k tímovej práci. Formujeme u nich tvorivý životný štýl, vnútornú motiváciu, emocionálnu inteligenciu, sociálne cítenie a hodnotovú orientáciu.

Činnosti sa v ŠKD realizujú vo vekovo zmiešaných oddeleniach s kapacitou pre jedno oddelenie ako v triedach v ktorých sa vzdelávajú. Pre našu každodennú činnosť využívame priestory tried C variantu Spojenej školy. Na jednotlivé oddychové, relaxačné a záujmové činnosti využíva priestory školskej kuchynky, telocvične, školské oddychové zóny, terapeutické miestnosti, športové ihriská (nachádzajúce sa v blízkosti areálu školy).

V triedach sú IKT tabule, počítač, CD prehrávač. Oddelenia sú vybavené nábytkom, váľandou

na oddych, kobercom na relaxáciu. Vychovávateľky obedujú spoločne s pridelenými deťmi v školskej jedálni a dohliadajú na správne stolovanie.

Vychovávateľky majú k dispozícii kabinet, v ktorom sa nachádzajú pomôcky, didaktické hry potrebné na každodennú prácu.

1.1 Charakteristika detí

Školský klub detí navštevujú deti Spojenej školy od prípravného ročníka po 10.ročník a deti s poruchami autistického spektra. Oddelenia sa skladajú z heterogénnych oddelení.

Deti sú prijímané na nasledujúci školský rok na základe písomnej prihlášky zákonných zástupcov. V prípade záujmu a voľnej kapacity sa deti prijímajú aj počas školského roka. Dieťa je možné počas roka aj odhlásiť na základe písomnej odhlášky zákonného zástupcu. Školský klub detí sa člení na oddelenia spravidla podľa veku detí, pričom počet detí v oddelení určí riaditeľka školy, ktorej je školský klub detí súčasťou, pri dodržaní požiadaviek podľa osobitného predpisu počet detí v oddeleniach pre žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami je rovnaký ako v triedach, v ktorých sa vzdelávajú (Školský zákon).

Výchovný program sa vzťahuje na všetky oddelenia s prihliadnutím na vek, schopnosti a zručnosti detí.

1.2 Zameranie ŠKD

Školský klub detí pre deti so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami sa zameriava na relaxáciu, odpočinok a upevňovanie vedomostí a zručností nadobudnutých počas výchovno-vzdelávacej činnosti v škole formou didaktických hier. Vedíme deti k triedeniu odpadu, poznávanie prírody a poznávanie pamätihodností v regióne. ŠKD slúži na výchovu a vzdelávanie, prípravu na vyučovanie formou didaktických hier a na uspokojovanie a rozvíjanie záujmov detí v čase mimo vyučovania. Režim dňa(**Príloha č.3**) v ŠKD zohľadňuje striedanie činností, pričom rešpektuje najmä potrebu detí na oddych, relaxáciu, a uspokojovanie záujmov. Preferujeme rozvoj samostatnosti a zodpovednosti za svoje konanie, aktívne využívanie voľného času a zmysluplný rozvoj osobnosti. Pestujeme u detí prirodzený vzťah k prírode. Učíme deti chápať význam rastlín a živočíchov v prírode, aktívne sa zapájame do zberových aktivít. Realizujeme aktivity zamerané na výchovu k manželstvu a rodičovstvu, finančnú gramotnosť a prevenciu sociálno-patologických javov.

Východiská VP ŠKD:

- zákon č. 245 o výchove a vzdelávaní(školský zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov,
- Koncepcia školy,
- Školský vzdelávací program.

Školský klub detí sa riadi Vyhláškou 322/2009 Z. z o špeciálnych školách, Vyhláškou 22/2022 Z. z. o školských výchovno-vzdelávacích zariadeniach a Zákonom 245/2008 Z.z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov, vyhláška Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky č. 339/2023 Z. z. o pedagogickej dokumentácii a ďalšej dokumentácii.

1.3 Dlhodobé projekty

Počas školského roka sa zapájame do školských a kultúrnych podujatí, realizujeme športové súťaže, pobyty v okolí školy a realizujeme výstavky prác detí.

Vnútroklubové akcie:

- Šarkaniáda – súťaž o najkrajšieho a najrýchlejšieho šarkana
- Tvorivé dielne – rozvoj kreativity detí
- Vševedko – spoločenské popoludnie plné hlavolamov a tajničiek
- Šibi ryby – zvyky a tradície spojené s Veľkou nocou
- Miss Karneval – súťaž o najkrajšiu masku
- Pošta pre mamu – spoločenské popoludnie venované mamám
- Športom ku zdraviu – športové aktivity a súťaže
- Rôzne aktivity s využitím prvkov biblioterapie, arteterapie, muzikoterapie, Dramatoterapie

Vnútroškolské akcie, ktorých súčasťou je i ŠKD:

Plavecký výcvik, Mikuláš, Môj stromček žije, Pocity bez slov, Hviezdoslavov Kubín, Športové hry, Hlasné čítanie v knižnici, Slnko v duši, Deň rodiny, Protidrogová prevencia

1.4 Spolupráca s rodičmi a partnermi školy

Najbližšími partnermi školy a školského zariadenia sú rodičovská rada, rada školy a okresný úrad.

Rodič ako partner

Rodič dieťaťa je zásadným partnerom, bez účasti ktorého proces nedokáže efektívne fungovať. Veľa rodičov sú členmi rodičovského združenia, rady školy a úzko spolupracujú so školou a školským zariadením. Na rodičovských združeniach sú informovaní o priebehu výchovy a vzdelávania. Taktiež sú informovaní aj osobným kontaktom počas konzultačných hodín u triedneho učiteľa i vychovávateľa.

Zároveň sú rodičia informovaní o aktuálnom dianí na škole, prostredníctvom oznamov, webovou stránkou. Vychovávateľky dbajú o každodenné poskytovanie spätnej väzby rodičom pri preberaní dieťaťa zo školského klubu detí.

Úspešnosť spolupráce závisí od kvality osobností učiteľov a vychovávateľov, ktorí si dokážu získať dôveru rodičov a presvedčiť ich o tom, že ich spoločnou a prvoradou úlohou a najdôležitejším cieľom je dobro detí.

Spolupráca učiteľ-učiteľ

Vzájomná komunikácia a spolupráca je veľmi dôležitá a je súčasťou fungovania školy a školského zariadenia. Je potrebné, aby učitelia medzi sebou spolupracovali, podávali si navzájom informácie ohľadom detí, ale aj výchovno-vzdelávacieho procesu. V našom školskom zariadení sa vzdelávajú žiaci s rôznymi postihnutiami. Od ľahko mentálneho postihnutia, stredne a ťažko mentálneho postihnutia, viacnásobného postihnutia a taktiež s poruchou autistického spektra. Nie je reálne, aby si v našej škole učitelia a vychovávatelia nepodávali informácie o deťoch navzájom. Musíme poznať zdravotný stav detí, rodinné pomery detí a iné závažné informácie, týkajúce sa detí. Dôležitá je aj spolupráca vedenia školy s pedagogickými, nepedagogickými a odbornými zamestnancami. Na pracovných a pedagogických poradách sa riešia rôzne problémy týkajúce sa školského zariadenia, detí a podávajú sa návrhy na zlepšenie výchovno-vzdelávacieho procesu.

Spolupracujúce partnerstvá

Školský klub detí ako súčasť Spojenej školy sa spolupodieľa na realizácii rôznych projektov a spolupracuje taktiež s rôznymi fyzickými a právnickými osobami.

Škola spolupracuje aj medzinárodne so školou v Ostrave, Poľskom spoločne na realizácii rôznych projektov, do ktorých sa zapojili aj vychovávateľky zo školského klubu detí. Úzko spolupracujeme aj s Krajskou knižnicou, kde pracovníčky knižnice pripravujú pre deti rôzne aktivity na zlepšenie čitateľskej gramotnosti, ale aj rôzne workshopy.

Naša škola spolupracuje aj s praktickými školami, odbornými učilišťami, ktoré navštevujeme počas dní otvorených dverí, kde si môžu žiaci pozrieť možnosti ďalšieho vzdelávania sa po

ukončení povinnej školskej dochádzky. Ďalšími partnermi školy a školského zariadenia sú Kia Motors, Mestské divadlo, Základné umelecké školy, Mestský úrad, Katedrou špeciálnej pedagogiky v Ružomberku, PDF UK v Bratislave.

Škola aktívne oslovuje potenciálnych sponzorov a získava finančné a vecné dary od jednotlivcov a organizácií.

2 Aplikácia podporných opatrení do praxe

Podporné opatrenia

Systém podporných opatrení má za cieľ, aby deti alebo žiaci čeliaci prekážkam v prístupe k výchove a vzdelávaniu a pri učení sa, dostávali vhodnú podporu cez jednotlivé podporné opatrenia za účelom naplnenia ich vzdelávacieho potenciálu i právo týchto detí/žiacov na inkluzívne vzdelávanie. Prekážkami pri učení sa a v prístupe k vzdelávaniu sú faktory na strane dieťaťa/žiaka, faktory na strane školy. Aplikácia podporných opatrení je zameraná na adresnejšie poskytovanie individuálnych výchovno-vzdelávacích a špeciálnych výchovno-vzdelávacích potrieb detí/žiacov.

Podporné opatrenie sa poskytuje na základe vyjadrenia:

- pedagogického zamestnanca v kategórii učiteľ, vyjadrenia odborného zamestnanca školy,
- zariadenia poradenstva a prevencie v rámci odbornej činnosti.

O vyjadrenie na účel poskytnutia podporného opatrenia môže riaditeľ školy požiadať zákonný zástupca dieťaťa alebo nepľnoletého žiaka, pľnoletý žiak, zástupca zariadenia alebo pedagogický zamestnanec alebo odborný zamestnanec. O takéto vyjadrenie je možné požiadať písomne alebo elektronicky prostredníctvom školského informačného systému (edupage). Ak sa k PO riaditeľ školy nemôže vyjadriť, obráti sa so žiadosťou o vyjadrenie na CPP.

Vyjadrenie obsahuje návrh podporného opatrenia spolu s navrhovaným rozsahom jeho poskytnutia. Vyjadrenie sa poskytuje žiadateľovi; ak o vyjadrenie požiadal pedagogický zamestnanec alebo odborný zamestnanec, poskytuje sa aj zákonnému zástupcovi alebo pľnoletému žiakovi. Dieťa / žiak má právo na poskytnutie podporného opatrenia uvedeného vo vyjadrení.

K návrhu podporného opatrenia uvedeného vo vyjadrení a k navrhovanému rozsahu jeho poskytovania sa riaditeľ školy písomne alebo elektronicky vyjadří s ohľadom na personálne, priestorové, materiálno-technické a finančné podmienky školy.

Podporné opatrenia sa delia s mierou potrebnej podpory na:

- Všeobecné podporné opatrenia,
- Cílené podporné opatrenia,
- Špecifické podporné opatrenia.
-

Podmienky poskytovania podporných opatrení sú súčasťou školského vzdelávacieho a výchovného programu ako **Príloha: Podporné opatrenia**.

Podporným opatrením je opatrenie poskytované školou alebo školským zariadením potrebné na to, aby sa dieťa alebo žiak mohli plnohodnotne zapájať do výchovy a vzdelávania a rozvíjať svoje vedomosti, zručnosti a schopnosti (§ 145a ods. 1 školského zákona).

Systém podporných opatrení prispieva k tomu, aby školský systém mohol adresnejšie a efektívnejšie reagovať na špeciálne výchovno-vzdelávacie potreby a aj iné prekážky vo výchove a vzdelávaní detí a žiakov, čím sa zvyšuje ich šanca na naplnenie individuálneho potenciálu a úspešnosť nielen vo vzdelávaní, ale aj v živote a v spoločnosti. Podporné opatrenia sú zoradené v Katalógu podporných opatrení.

Podporné opatrenie podľa § 145b, ods. 2 Školského zákona:

- a) poskytovanie výchovy a vzdelávania na základe úpravy cieľov, metód, foriem a prístupov vo výchove a vzdelávaní**
- b) poskytovanie výchovy a vzdelávania na základe úpravy obsahu výchovy a vzdelávania a hodnotenia výsledkov dosiahnutých žiakmi**
- c) zabezpečenie činností na rozvoj pohybovej schopnosti, zmyslového vnímania, komunikačnej schopnosti, kognitívnej schopnosti, sociálno-komunikačných zručností, emocionality a sebaobsluhy
- d) činnosť na podporu dosahovania školskej spôsobilosti
- e) poskytovanie kurzu vyučovacieho jazyka školy alebo inej podpory pri osvojovaní si vyučovacieho jazyka školy
- f) zabezpečenie doučovania alebo cíleného učenia na dosiahnutie najvyššieho individuálneho kognitívneho potenciálu dieťaťa alebo žiaka**
- g) skvalitnenie podmienok výchovy a vzdelávania žiakov zo sociálne znevýhodneného prostredia**
- h) zabezpečenie vzdelávania sa vo vyučovacom predmete alebo vo vzdelávacej oblasti vo vyššom ročníku

i) zabezpečenie osobitných foriem komunikácie dieťaťa a žiaka so zdravotným postihnutím

j) činnosť na podporu sociálneho zaradenia

k) činnosť na podporu predchádzania ukončenia školskej dochádzky v nižšom ako poslednom ročníku

ZŠ

l) špecializované kariérové poradenstvo

m) zabezpečenie pôsobenia pedagogického asistenta v triede

n) poskytovanie zdravotnej starostlivosti

o) zabezpečenie sebaobslužných úkonov v čase výchovno-vzdelávacieho procesu

p) poskytnutie špeciálnych edukačných publikácií a kompenzačných pomôcok

q) zabezpečenie úpravy priestorov školy určených na podporu vnímania a nadobúdanie zručností

r) odstraňovanie fyzických bariér v priestoroch školy a organizačných bariér pri výchove a vzdelávaní

s) zabezpečenie diétného stravovania

t) prevencia na podporu fyzického zdravia, duševného zdravia a prevencia výskytu rizikového správania

u) krízová intervencia

Podmienky poskytovania podporných opatrení sú súčasťou školského vzdelávacieho a výchovného programu ako **Príloha**: Podporné opatrenia.

Školský podporný tím

Školský podporný tím (ďalej len ŠPT) predstavuje v súlade s platnou legislatívou súčinnú skupinu ľudí zostavenú z odborných a pedagogických zamestnancov školy, ktorí sa aktívne podieľajú na tvorbe rešpektujúcej a podporujúcej kultúry školy ako učiacej sa organizácie. ŠPT pracuje v našej škole s deťmi a žiakmi, ale aj s učiteľmi a rodičmi a ich komunitou v rámci schémy trojstupňovej pomoci, ktorá je súčasťou piatich úrovní podpory v systéme poradenstva a prevencie. Pravidelne sa venuje skupinovým aj individuálnym preventívnym či intervenčným činnostiam, poradenstvu, konzultáciám. Participuje na realizovaní projektov školy, spolupracuje s Centrom poradenstva a prevencie, zabezpečuje preventívne programy pre žiakov školy (Mestská polícia, Ministerstvo vnútra SR), spolupracuje s občianskymi združeniami a členovia ŠPT sú súčasťou CAN hliadok na škole (DAC Náruč).

Členovia ŠPT identifikujú aktuálne potreby, limity a potenciál na úrovni detí a žiakov, tried a školy, posudzujú a navrhujú podporné opatrenia, definujú ciele podpory pre zdravý psychický a emocionálny rozvoj detí, žiakov a zamestnancov na ceste k inkluzívnemu prostrediu. Koordinovaná činnosť prispieva k efektívnosti a komplexnosti výchovno-vzdelávacieho procesu a tým aj podpore všetkých detí a žiakov.

Personálne obsadenie ŠPT:

Výchovný poradca – poskytuje odbornú pomoc pre žiakov a učiteľov školy hlavne v oblasti problémového správania či iných ťažkostí žiaka, participuje na skupinových preventívnych a intervenčných aktivitách.

Kariérny poradca – spolu s učiteľmi vytvára plán KVaKP v škole so zameraním na kurikulárne a mimokurikulárne aktivity v inkluzívnom procese, ktorý umožňuje žiakom nadobúdať zručnosti pre riadenie kariéry, aby si dokázali utvárať zmysluplný osobný a spoločensky relevantný pracovný život, zabezpečuje dokumentáciu, prihlášky a kariérové poradenstvo v súvislosti s prechodom na stredné odborné školy, praktické školy a pod.

Liečebný pedagóg – zabezpečuje najmä individuálnu alebo skupinovú preventívnu a intervenčnú liečebno-pedagogickú podporu deťom a žiakom, realizuje špecifickú odbornú intervenciu zameranú najmä na deti v riziku, poskytuje poradenstvo rodičom, podľa potreby realizuje individuálne alebo skupinové liečebno-terapeutické intervencie, napr. expresívne terapie.

Školský logopéd – vyhľadáva, usmerňuje a realizuje pomoc nielen deťom s NKS, realizuje v škole depistáže, rozvojové programy, koordinuje triednych učiteľov a asistentov pri edukácii detí s NKS, ale aj včasnej intervencii a identifikácii detí s rizikovým vývinom v oblasti reči a porúch učenia, v spolupráci s učiteľmi vypracúva IVP.

Školský psychológ – zabezpečuje pravidelnú individuálnu či skupinovú preventívnu a intervenčnú psychologickú podporu deťom a žiakom (ako napríklad adaptáciu nových detí v triedach, sledovanie problémov v kolektívoch, intervenciu v prípade konfliktov medzi deťmi, realizuje mediáciu), ponúka psychologickú podporu aj zamestnancom školy a rodičom, realizuje identifikáciu rizikových detí, meranie klímy tried, zboru, depistáže, orientačnú psychologickú diagnostiku a i.

Pedagogickí asistenti školy - aktívne participujú na aktivitách školského podporného tímu, zabezpečujú individualizované pomôcky pre deti a žiakov.

Multidisciplinárna spolupráca

Masér – zabezpečuje vykonávanie mäkkých techník masáže smerujúcej k uvoľneniu svalstva a odstráneniu napätia v tkanivách, vykonáva klasické, relaxačné masáže, participuje na skupinových

preventívnych aktivitách.

Fyzioterapeut – zamestnanec CPP Žilina, v pravidelných intervaloch sa venuje konzultačnej činnosti zamestnancom školy, rodinným príslušníkom detí a žiakov školy

Pomocní vychovávateľa: realizujú podporné opatrenia v spolupráci so ŠPT

Aktuálne obsadenie pozícií školského podporného tímu je závislé od personálnych možností školy v danom školskom roku vyplývajúcich z pridelených finančných prostriedkov na PO - Školský podporný tím (ŠPT). Aktualizuje sa na webových stránkach školy.

3 Vymedzenie cieľov a poslania výchovy

3.1 Ciele a poslanie výchovy v školskom klube detí

Poslaním školského klubu detí je formovanie detí po stránke rozumovej, mravnej, pracovnej, vôľovej, estetickej a telesnej, prostredníctvom princípov neformálneho vzdelávania. Našou snahou je orientovať sa na to, aby deti v oddeleniach ŠKD prežili spoločný čas naplnený zaujímavými aktivitami.

Výchovnú a vzdelávaciu činnosť smerujeme k príprave žiakov na život, aby boli schopní kriticky a tvorivo myslieť, otvorene komunikovať, rýchlo a účinne riešiť problémy, aby sa vedeli zaradiť do spoločnosti a využívať digitálnu techniku.

Ciele školského klubu detí sú v súlade:

- s princípmi a cieľmi výchovy a vzdelávania podľa zákona 245/2008 Z.z. o výchove a vzdelávaní(školský zákon)a o zmene a doplnení niektorých zákonov § 3 a § 4(vid' Príloha 2)
- s princípmi a cieľmi výchovy a vzdelávania ŠVP pre ŠKD (vid' Príloha 1)
- s princípmi a cieľmi výchovy a vzdelávania školy

Cieľom nášho školského klubu je:

- učiť deti zodpovednosti a dodržiavaniu pravidiel
- rozvíjať kľúčové spôsobilosti pre život v 21. storočí – umelecké spôsobilosti, komunikačné a jazykové, spôsobilosti, matematické spôsobilosti, informatické spôsobilosti, prírodovedné spôsobilosti, spoločenskovedné a občianske spôsobilosti, technické a profesijné spôsobilosti, zdravotné a pohybové spôsobilosti,
- rozvíjať u detí manuálne zručnosti, tvorivé, umelecké, estetické a psychomotorické schopnosti,
- formovať u detí prosociálne cítenie a kladný vzťah k rodine,

- pestovať u detí sebadisciplínu a viesť ich ku kontrole a regulovaniu svojho správania, k ochrane a starostlivosti zdravia a životného prostredia,
- rozvíjať medzi deťmi spoluprácu a kamarátstva,
- naučiť deti pracovať v skupine a preberať za ňu zodpovednosť,
- viesť deti k otvorenej komunikácii a komunikácii bez strachu, k vyjadreniu vlastného názoru, k trpezlivému počúvaniu druhých,
- naučiť sa využívať dostupné digitálne technológie odbúravať u detí stres prostredníctvom pohybu a iných aktivít

Ku každému dieťaťu pristupujeme individuálne. K naplňovaniu jednotlivých spôsobilostí dochádza u každého dieťaťa postupne a systematicky počas celého pobytu v ŠKD.

3.2 Stratégie výchovno-vzdelávacej činnosti

Výchovno-vzdelávacie stratégie smerujú k rozvíjaniu kľúčových kompetencií, prípadne k utváraniu nových kompetencií dieťaťa. Preferujeme individuálny prístup, uplatňovanie zážitkových, aktivizujúcich metód a foriem práce, aplikovanie humanistickej výchovy (partnerský vzťah ku dieťaťu), využívanie moderných IKT, úzku spoluprácu s rodinou dieťaťa, spolupráca s vyučujúcimi a poradenským zariadením.

Medzi najčastejšie stratégie patria :

- neformálne vzdelávanie (participácia, spolupráca, záujmové vzdelávanie, príprava na aktívny život v otvorenej informačnej multikultúrnej spoločnosti) - výchova zážitkom, hranie rolí (tolerancia, vzájomné porozumenie)
- brainstorming (skupinové riešenie problémov, rozvíjanie predstavivosti, fantázie)
- hry, súťaže (pohybové, tvorivé, didaktické, kooperačné)
- inovačné metódy - práca s knihou,
- projekty, prezentácie
- vychádzky
- tvorivé dielne

Program je naplňovaný formou pravidelnej činnosti (individuálna, kolektívna, skupinová práca), ponukou odpočinkových a spontánnych aktivít.

Metódy používané pri spontánnej, neriadenej činnosti:

-pozorovanie, získavanie skúseností prežívaním,

- experimentovanie,
- hra, individuálna práca,
- vlastná tvorba, aktivizujúce hry,
- práca vo dvojici, v skupine,
- samostatné a skupinové riešenie problémov,
- hodnotenie, sebahodnotenie.

Metódy používané pri riadenej činnosti:

- rozprávanie, dramatizácia, vychádzka,
- vyhľadávanie informácií, riešenie problémových situácií,
- rozhovor, diskusia, komunikácia v kruhu,
- prezentácia výsledkov a ďalšie, tvorivé dielne,
- dialóg, monológ, ukážka vysvetľovanie, povzbudzovanie

Formy práce pri spontánnej činnosti:

- odpočinok, čítanie kníh a časopisov, počúvanie, sledovanie DVD
- tematické hry (domov, rodina, škola doprava...),
- konštruktívne hry so stavebnicou,
- stolné hry, skladanie obrázkov,
- voľné kreslenie, dopĺňovačky.

Formy práce pri riadenej činnosti:

- vychádzky s pozorovaním,
- výstava, exkurzia, súťaže,
- technické práce s rôznymi druhmi materiálu,
- ručné práce s využitím rôznych výtvarných techník,
- besedy,
- práce s knihou,
- súťaživé hry, didaktické hry,
- hudobno- pohybové hry,
- športové hry.

Pri všetkých týchto aktivitách sú rešpektované požiadavky na voľný čas dieťaťa:

- požiadavka pedagogického ovplyvňovania voľného času, keď vychovávateľka navodzuje a motivuje činnosť a oceňuje výkony detí,
- požiadavka dobrovoľnosti, keď dieťa zapojí do jemu primeranej činnosti na základe vlastného záujmu a motivácie,
- požiadavka aktivity, kde je činnosť volená tak, aby v nich mohli byť úspešné všetky deti, aby sa čiastočne zúčastňovali na tvorbe a príprave činnosti, na ich realizácii aj hodnotení,
- požiadavka citlivosti, ktorá závisí na prežívaní kladných emócií v priebehu aj po hodnotení ukončenej činnosti,
- požiadavka sebarealizácie, lebo činnosťou dieťaťa objavuje svoje dobré stránky, ak je jeho snaha a výsledky jeho práce kladne hodnotené okolím.

3.3 Kľúčové kompetencie

Kompetencie detí ŠKD **nadväzujú na kompetencie žiakov Spojenej školy, Jána**

Vojsa 13, Žilina. Kompetencie sa v procese výchovno-vzdelávacej činnosti mimo vyučovania rozvíjajú a navzájom prelínajú v jednotlivých tematických oblastiach výchovy. Dieťa ich získava účasťou na záujmovej a výchovno-vzdelávacej činnosti. Kompetencie dieťaťa sú výsledkom obsahu výchovno-vzdelávacej činnosti a celkového výchovnovzdelávacieho procesu v ŠKD.

Kompetencie učiť sa učiť

- **Učí sa poznávať** (získava vedomosti z rôznych predmetov, učí sa objavovať veci a javy, analyzuje ich, prispôsobuje sa novým situáciám, vytvára niečo nové, rieši nový problém).
- **Učiť sa „ako na to“** (získava širokú škálu osobných zručností potrebných pre život, t.j. schopnosť komunikovať s druhými alebo pracovať ako časť kolektívu, ako i praktické zručnosti).
- **Učiť sa žiť spoločne** (rozvíja porozumenie s inými ľuďmi, poznanie, že všetci máme práva a povinnosti, správať sa k ostatným tak, ako chceme, aby sa oni správali k nám, pracuje spoločne a riešiť problémy konštruktívnymi spôsobmi).
- **Učiť sa byť** (rozvíja vnútorné kvality, získava schopnosti žiť svoj život v súlade s tým, čo skutočne považujeme za pravdivé a správne).

Komunikačné kompetencie

- ovláda reč a mimo slovnú komunikáciu myšlienky, otázky a odpovede vyjadruje

vhodne

- formulovanými vetami
- vie vyjadriť vlastný názor, komunikuje s vrstovníkmi i dospelými, dokáže prehovoriť na verejnosti
- vypočuje si opačný názor
- rozvíja si komunikačné schopnosti v oblasti moderných IKT
- prijíma spätnú väzbu
- komunikuje kultivovane
- rozlišuje spisovnú a hovorovú reč, sociálne a interpersonálne kompetencie
- pomenuje svoje potreby, city a pocity
- zvládne jednoduché stresové situácie
- vlastným postupom rieši jednoduché konflikty, navrhuje spôsoby na ich vyriešenie
- presadzuje autonómiu a práva svojej osobnosti
- efektívne spolupracuje v skupine, rešpektuje úlohy skupiny, dokáže sa podriaďovať – prijať kompromis, rešpektuje dohodnuté pravidlá
- je tolerantný k odlišnostiam medzi ľuďmi, je solidárny, uvedomuje si potreby ostatných žiakov a osôb so zdravotným znevýhodnením
- rešpektuje iných, vytvára si pozitívnu predstavu o sebe samom – ovláda a riadi svoje správanie a konanie tak, aby dosiahol pocit sebauspokojenia a sebaúcty
- uvedomuje si potreby ostatných detí, prejavuje citlivosť a ohľaduplnosť
- poskytne pomoc alebo pomoc privolá

Pracovné kompetencie

- prejavuje samostatnosť vo vypracovaní domácich úloh
- prijíma nové informácie a poznatky
- dokončí prácu
- kultivuje svoju vytrvalosť
- plní si svoje povinnosti
- ovláda jednoduché manuálne zručnosti a samoobslužné činnosti potrebné pre praktický život
- rozvíja manuálne zručnosti

Občianske kompetencie

- uvedomuje si svoje práva i potrebu rešpektovania práv a slobôd iných osôb

- vníma nespravodlivosť, agresivitu, šikanovanie a dokáže sa im brániť
- správa sa zodpovedne, dbá na osobné zdravie svoje i druhých
- správa sa zodpovedne i s ohľadom na zdravé a bezpečné prostredie (prírodné a spoločenské)
- je otvorený primeranej účasti na živote v oddelení
- prejavuje úctu k rodičom, zamestnancom školy a k starším osobám

Kultúrne kompetencie

- pozná kultúrne pamätihodnosti okolia a regiónu
- váži si tradície a kultúrne dedičstvo národa
- rozlišuje kultúrne a nekultúrne správanie
- rešpektuje iné kultúry a zvyky
- prijíma kultúrne podnety
- je otvorený podieľať sa na kultúrnych podujatiach v skupine
- ovláda základy kultúrneho správania
- kultivuje svoj talent

4 Organizácia výchovy a vzdelávania

Základnou organizačnou jednotkou je oddelenie ŠKD. Celý výchovný proces v ŠKD je realizovaný:

a) z hľadiska prevádzky ŠKD – dennou formou počas celého pracovného týždňa, a to:

- v čase pred vyučovaním (ranný klub) od 7:00 hod. do 7.45 hod. – pre deti, ktoré sú prihlásené do ranného klubu. Počas pobytu v rannom klube sa deti venujú organizovanej činnosti usmerňovanej vychovávateľkou, individuálnej činnosti podľa svojich záujmov a následne odchádzajú do tried.
- v čase po vyučovaní (poobedňajší klub) od 11.40 hod. do 16.00 hod. – súčasťou je aj zberný klub (spájanie oddelení), v ktorom sa vykonávajú nenáročné aktivity s odpočinkovým a relaxačným charakterom.

b) z hľadiska predmetu činnosti – jednotlivé činnosti sú uskutočňované buď v rámci celého školského zariadenia alebo individuálne v oddeleniach ŠKD. Základnou organizačnou zložkou je

individuálna alebo skupinová výchovno-vzdelávacia aktivita v oddelení.

- **oddychové činnosti** - sú pokojné, pohybovo a psychicky nenáročné, realizované po príchode z obeda. Realizujú sa formou čítania, maľovania, formou oddychových hier, či rôznymi spoločenskými hrami. Optimálnym riešením odpočinku žiakov je voľba činnosti samotným žiakom, podľa individuálnej potreby a vlastného želania žiakov. Avšak úlohou vychovávateľky je dbať na to, aby zvolená činnosť bola skutočne pokojná a uskutočňovala sa v príjemnom prostredí.
- **rekreačné činnosti** - slúžia na výdatnú pohybovú aktivitu detí. Sú plánované vo vyhradenom čase (14.30 – 15.15), aby sa deťom umožnilo stráviť čo najviac voľného času pobytom na čerstvom vzduchu a tak prispieť k ich správne mu vývoju. Rekreačné aktivity vychovávateľka realizuje formou pobytu vonku, hrami na ihriskách, vychádzkami, pohybovými hrami, športom, tancom a cvičením. Žiakom pomáha odreagovať sa, odstrániť únavu.
- **tematická oblasť výchovy (záujmová činnosť)** - je dôležitou súčasťou výchovy vo voľnom čase, uskutočňuje sa v rámci oddelení, prípadne v telocvični, alebo pri interaktívnej tabuli, podľa organizácie a plánovania vychovávateľky formou pravidelných, priebežných a príležitostných činností. Pomáha žiakom rozširovať priestor a ich vnútorný rast, je nevyhnutnou podmienkou ich zdravého rozvoja. Do plánov výchovno – vzdelávacej činnosti sa zaraďujú všetky výchovné oblasti a pravidelne sa striedajú.
- **príprava na vyučovanie** – spočíva v didaktickej hre, ktorej sa deti zúčastňujú dobrovoľne (so zreteľom na ich vek a preberané učivo), precvičujú, opakujú a upevňujú si poznatky, ktoré získali na vyučovaní. Staršie deti si môžu vypracovávať domáce úlohy, pokiaľ nepotrebujú individuálnu pomoc. Pri príprave na vyučovanie musia byť dodržané vhodné podmienky a zohľadňovaný režim dňa ako aj fyziologická krivka výkonnosti detí s ohľadom na ich vek. Prípravou na vyučovanie vedíme deti k samostatnosti a k pozitívnemu vzťahu k učeniu, sebavzdelávaniu.

c) z hľadiska režimu dňa – jednotlivé činnosti sú v ŠKD vymedzené režimom dňa (**vid' Príloha 3**)

d) z hľadiska výchovy a vzdelávania – v školskom klube detí ide o neformálne vzdelávanie, v ktorom je vychovávateľka a triedna učiteľka v bezprostrednej spolupráci.

Vykonávané aktivity a činnosti sa realizujú v priestoroch kmeňových tried C variantu, v priestoroch školskej kuchynky, v priestoroch školských chodieb, v telocvičniach, na neďalekých ihriskách v okolí školy.

Základnou organizačnou formou výchovy a vzdelávania je individuálna alebo skupinová výchovno-vzdelávacia aktivita v oddeleniach ŠKD, hromadná výchovnovzdelávacia aktivita (vychádzky, výlety, exkurzie) a výchovno-vzdelávacie jednotky TOV.

Vychovávateľky uplatňujú predovšetkým zážitkové vzdelávanie, aktivizujúce a motivačné metódy a formy práce. Formy a metódy výchovy sa v činnostiach ŠKD prelínajú. Počas pobytu v ŠKD je dobrovoľnosť a sloboda detí rešpektovaná vo výbere v individuálnych činnostiach, skupinových činnostiach, ale aj voľnočasových herných činnostiach.

5 Formy výchovy a vzdelávania

Výchova a vzdelávanie sa organizuje ako denná forma. Výchovno-vzdelávacia činnosť sa v školskom klube detí uskutočňuje v ranných a popoludňajších hodinách v čase mimo vyučovania.

6 Výchovný jazyk

Výchovným jazykom v školských kluboch detí je štátny jazyk Slovenskej republiky – slovenský jazyk a slovenský posunkový jazyk.

V zmysle zákona č. 245/2008 Z. z. § 12 ods. 4 nepočujúcim deťom a žiakom sa zaručuje aj právo na výchovu a vzdelávanie primárne v slovenskom posunkovom jazyku. (Zákon národnej rady Slovenskej republiky č. 149/1995 Z. z. o posunkovej reči nepočujúcich osôb.)

7 Špecifiká výchovy a vzdelávania detí zo sociálne znevýhodňovaného prostredia

Edukácia si vyžaduje humanistický prístup ku každej osobe s rešpektom k odlišnostiam, ktoré môžu vyplývať napr. z národnostných odlišností alebo aj iných kultúr. U žiakov z marginalizovaných skupín kladieme dôraz na rozvíjanie ich národnej identity v harmonickom súlade s výchovou k porozumeniu odlišnosti.

Vzdelávanie žiakov zo sociálne znevýhodneného prostredia je špecifické prispôbením podmienok výchovno-vzdelávacieho procesu, ktoré zohľadňujú individuálne aj sociokultúrne

potreby žiaka.

Škola využíva aktivity a postupy:

- stimulujúce – podporuje žiaka/dieťa v komplexnom rozvoji, najmä v oblastiach v ktorých sa oneskoruje
- preventívne – predchádzanie negatívnym dôsledkom na komplexný rozvoj žiaka/dieťaťa,
- adaptačné – preberanie spoločensky vyžadovaných vzorov správania.

Vzdelávanie žiakov/detí so sociálne znevýhodneného prostredia v škole:

- sa riadi výsledkami a zisteniami vstupnej a priebežnej pedagogickej diagnostiky so zreteľom na sociálne a kultúrne prostredie,
- sa modifikuje podľa aktuálnych možností a objektívnych potrieb žiaka/dieťaťa,
- reflektuje na správanie žiaka/dieťaťa, jeho aktuálne citové rozpoloženie a na tomto základe prispôsobovať edukačný proces,
- zohľadňuje sociálny a kultúrny kontext rodiny a prostredia, v ktorom žiak/dieťa vyrastá

Vychovávateľ pri práci s týmito žiakmi/deťmi musí vnímať že:

- rodiny a ich podmienky sú rôzne, majú vlastné potreby a hodnoty, vytvárajú odlišné výchovné, sociálne a existenčné prostredie pre dieťa,
- rodičia vychovávajú dieťa podľa svojich možností napr. podľa zaužívanej skupinovej kultúry v zdravotne a hygienicky nevhodných podmienkach, materiálne skromných priestoroch apod.,
- rodičia nemajú rovnaké predpoklady a záujem spolupracovať vo výchove a vzdelávaní dieťaťa, ale predpokladá že si želajú dobro a úspechy svojho dieťaťa, tie sa ale zákonite nemusia zhodovať s predstavou vychovávateľa o danej situácii, čo je častou príčinou nedorozumení,
- rodičia vidia svoje dieťa, presadzujú jeho potreby a dobro v zmysle hodnôt, ktoré uznávajú, a preto nie sú schopní tak, ako učiteľ vidieť, zaujímať sa a presadzovať dobro všetkých detí v triede,
- nie v každej rodine nemusí byť rovnako uznávaná autorita vychovávateľa, ide o dlhodobý proces získavania si dôvery,
- jazykový deficit dieťaťa vo vyučovacom jazyku môže znižovať jeho vzdelávacie výsledky a socioemocionálne spôsobilosti.

Vychovávateľ musí poznať špecifiká sociálne znevýhodnenej rodiny, medzi ktoré môže patri

napr.:

- nízky záujem rodičov o spoločné hry a činnosti s deťmi,
- preferenciu fyzických činností pred intelektuálnymi,
- nedostatočné alebo absentujúce podnetné prostredie,
- komunikácia v inom jazyku a nízku úroveň slovnej zásoby a vyjadrovania sa aj v materinskom jazyku,
- nedostatočné materiálne a priestorové podmienky pre hry a učenie sa,
- suplovanie rodičovskej opatery inou osobou,
- živelný a emocionálne ladený výchovný prístup,
- nepochopenie sociálnych a zákonitých potrieb, ako aj vekových osobitostí dieťaťa,
- a iné.

Výchovateľ usmerňuje a ovplyvňuje negatívne prejavy správania sa a konania žiaka/dieťaťa:

- odlišné sociálne správanie a problematické situácie,
- sebaapresadzovanie sa bez ohľadu na iných,
- živelnosť, impulzivitu a konfliktnosť,
- emocionálnu labilitu, hnev, výbušnosť, slovnú a fyzickú agresivitu, • nesystematický a neproduktívny postup v hrách a edukačných činnostiach,
- a iné.

Výchovateľ vo výchove a vzdelávaní poskytuje žiakovi, dieťaťu podporu:

- prispôsobuje sa jeho jazykovým, komunikačným ale aj sociálnym schopnostiam, • vytvára situácie, v ktorých zažíva úspech, emocionálne uspokojenie ale aj objavovanie sociálnych rolí, a participuje na živote v sociálnom prostredí mimo vlastnej komunity,
- uprednostňuje individuálny prístup ku žiakovi, dieťaťu,
- dôveru a záujem žiaka, dieťaťa získava prirodzenou autoritou,
- vytvára prepojenie kultúr a sociálnych odlišností, ktoré sú žiakovi/dieťaťu blízke s kultúrou a sociálnou realitou spoločnosti s cieľom jeho obohacovania.

8 Tematické oblasti výchovy

Obsahovú dimenziu výchovy mimo vyučovania reprezentujú tri piliere – personalizácia, inklúzia a subjektívna pohoda, ktoré sú obsiahnuté v tematických oblastiach výchovy.

Tematické oblasti výchovy sú:

1. Komunikácia a práca s informáciami
2. Sebarozvoj a svet práce
3. Zdravie a subjektívna pohoda
4. Spoločnosť a príroda
5. Kultúra a umenie

Výchovno-vzdelávacia činnosť v školských kluboch detí je vnútorne prepojená s obsahom a cieľmi základného vzdelávania.

Tematické oblasti výchovy sú kompatibilné so vzdelávacími oblasťami základného vzdelávania. V tematickej oblasti výchovy Komunikácia a práca s informáciami sú integrované dve vzdelávacie oblasti – oblasť Jazyk a komunikácia a oblasť Matematika a práca s informáciami. Tematická oblasť výchovy Sebarozvoj a svet práce je kompatibilná so vzdelávacou oblasťou Človek a svet práce. Tematická oblasť výchovy Zdravie a subjektívna pohoda súvisí so vzdelávacou oblasťou Zdravie a pohyb. V tematickej oblasti výchovy Spoločnosť a príroda sú integrované dve vzdelávacie oblasti – Človek a spoločnosť a Človek a príroda. Tematická oblasť výchovy Kultúra a umenie je kompatibilná so vzdelávacou oblasťou Umenie a kultúra.

Ciele tematických oblastí výchovy sú prispôsobené požiadavkám 21. storočia, záujmom a potrebám súčasných detí i trendom vo svete vzdelávania (digitalizácia, informatizácia, inklúzia, individualizácia a diferenciacia a i.). V tematických oblastiach výchovy sú integrované všetky ciele základného vzdelávania, ktoré boli adaptované vo vzťahu k charakteru výchovy mimo vyučovania a špecifikám výchovno-vzdelávacej činnosti v školskom klube detí v reálnej pedagogickej praxi. Tematické oblasti výchovy sú vzájomne prepojené, prelínajú sa a nevystupujú ako samostatné a izolované časti. Nie sú uzavretým celkom, ale otvorenou obsahovou dimenziou výchovy mimo vyučovania, čo umožňuje ich aktualizáciu, inováciu a obohatenie v rámci výchovných programov školských zariadení. Napĺňaním cieľov tematických oblastí výchovy sa školské kluby detí plnohodnotne podieľajú na intrapersonálnom i interpersonálnom rozvoji detí a ich príprave na život.

Na úrovni plánovania obsahu výchovy a vzdelávania v konkrétnych školských kluboch detí sa odporúča vzájomné prelínanie a striedanie tematických oblastí výchovy. Tematické oblasti výchovy je možné implementovať v rámci všetkých druhov činností, s rešpektovaním zabezpečenia psychohygieny detí a ich oddychu v čase mimo vyučovania a v čase školských prázdnin. V školskom klube detí sa realizujú najmä oddychová a rekreačná činnosť, záujmová

činnosť a príprava na vyučovanie.

8.1 Charakteristika a ciele tematických oblastí výchovy

8.1.1 Komunikácia a práca s informáciami

Charakteristika tematickej oblasti výchovy

Verbálna a neverbálna komunikácia, virtuálna komunikácia, efektívna komunikácia, budovanie digitálnej stopy.

Riešenie konfliktov, aktívne počúvanie, prezentačné zručnosti.

Kritické myslenie, riešenie problémov, vyhľadávanie a detegovanie informácií (fakty, argumenty, názor, pocit, hoax), objektivita subjektivita interpretácií, komparácia informácií, overovanie informácií.

Čitateľská, matematická a digitálna gramotnosť.

	Ciele tematickej oblasti výchovy Komunikácia a práca s informáciami
1.	Osvojovať si schopnosti prezentačných zručností, diskutovať, obhajovať vlastné názory s využitím analytických zručností a kritického myslenia.
2.	Vyjadrovať názory ústnou aj písomnou formou v súlade s komunikačnou situáciou, v rôznom komunikačnom prostredí.
3.	Vyjadrovať svoje myšlienky v materinskom aj cudzom jazyku, pracovať s knihou, tvoriť texty rôznych štýlov, tvoriť vlastné texty, pochopiť funkcie písanej reči a porozumieť významu textu.
4.	Aplikovať informatickú kultúru založenú na rešpektovaní právnych a etických zásad používania IKT a mediálnych produktov.
5.	Používať kritické a analytické myslenie pri poznávaní nebezpečenstva internetu a online prostredia (dostupnosť informácií, strata súkromia, otvorenosť k ľuďom).
6.	Rozvíjať jazykové a komunikačné zručnosti s ohľadom na čistotu jazykového prejavu, rozvoja slovnej zásoby a gramatickej správnosti vyjadrovania.
7.	Osvojovať si komunikačnú etiku.
8.	Využívať matematické myslenie a logické operácie v každodennom živote a štúdiu.

8.1.2 Sebarozvoj a svet práce

Charakteristika tematickej oblasti výchovy

Personalizácia – priestor pre objavovanie a definovanie seba.

Sebadôvera, sebapoznávanie – kto som, kým sa chcem stať, o čom snívam.

Manažment času (angl. time management), sebadisciplína, pevná vôľa. Budovanie „mojej značky“ – prezentovanie seba.

Mäkké zručnosti (angl. soft skills) – tímová spolupráca, kooperácia, asertivita, tvorivé myslenie, empatia.

Riešenie konfliktov, správne sa rozhodovať, vyjednávanie, atraktivita povolání, nové pracovné pozície, digitalizácia a informatizácia.

	Ciele tematickej oblasti výchovy Sebarozvoj a svet práce
1.	Prejavovať podnikavosť, iniciatívnosť, tvorivosť a prirodzenú zvedavosť pri poznávaní sveta okolo seba.
2.	Osvojovať si zručnosti riešiť konflikty, vyjadrovať svoje postoje a názory na primeranej úrovni empatie a asertivity.
3.	Zapájať sa úspešne do bežného života rozvíjaním zručností finančnej gramotnosti.
4.	Aplikovať metakognitívne stratégie pri postupoch vlastného učenia sa.
5.	Využívať vlastné záujmy na podporu sebarealizácie a voľby povolania.
6.	Aplikovať zručnosti kooperácie a spolupráce ako člen tímu, sociálnej skupiny.
7.	Nadobúdať pracovné zručnosti v rôznych oblastiach ľudskej činnosti.
8.	Byť zodpovedný za pracovné úlohy – dokončiť začatú prácu.

8.1.3 Zdravie a subjektívna pohoda

Charakteristika tematickej oblasti výchovy

Fyzické zdravie, duševné zdravie, zdravý životný štýl, životospráva, šport, cvičenie, režim dňa. Motivácia, aspirácie, túžby.

Postoje, názory.

Sila prítomného okamihu, prežívanie svojej pozície – člena tímu, skupiny ako časť

rastu, života.

Subjektívna pohoda (angl. wellbeing) ako schopnosť bytia bez strachu, úzkosti, nežiť v obrane. Pocit šťastia – čo ma robí šťastným, čo mi prináša radosť. Pocit spokojnosti – zmysel života. Skutočný život a virtuálna realita.

	Ciele tematickej oblasti výchovy Zdravie a subjektívna pohoda
1.	Vykonávať činnosti zodpovedajúce svojmu osobnému potenciálu v oblasti pohybových aktivít, športu a telesnej výchovy.
2.	Dosahovať duševnú rovnováhu prostredníctvom kompenzácie duševného a fyzického zaťaženia školského vyučovania pohybovými aktivitami.
3.	Získať informácie o zdravom životnom štýle a uspokojiť svoje fyzické potreby (spánok, strava, pohyb, odpočinok) vo svojom dennom režime.
4.	Využívať svoje osobné záujmy na vlastnú sebarealizáciu a relaxáciu.
5.	Využívať svoj talent a nadanie na vyjadrovanie svojej životnej spokojnosti.
6.	Mať pozitívny vzťah k pohybovým aktivitám a športu s ich pravidelným začlenením do denného režimu.
7.	Získať informácie o situáciách ohrozujúcich zdravie a vedieť poskytnúť prvú pomoc na veku primeranej úrovni. Poznať dôležité linky pomoci.
8.	Upevňovať hygienické zásady, návyky základných sebaobslužných činností, poznať kultúru stolovania a aplikáciu zásad slušného správania v praxi.
9.	Prejaviť prosociálne zručnosti pri sebapoznávaní, riešení emočných problémov, mať schopnosť zvládnuť vlastné pozitívne a negatívne emócie, riešiť kvalitu vzťahov s rodičmi, spolužiakmi, učiteľmi/vychovávateľmi.
11.	Získať správne návyky držania tela a mať kultivovaný pohybový prejav.
12.	Nadobudnúť odolnosť a zdravé sociálne návyky ako prevenciu pred rizikovým správaním.

8.1.4 Spoločnosť a príroda

Charakteristika tematickej oblasti výchovy

Hodnoty v spoločnosti, sloboda, demokracia, práva a povinnosti. Ľudské práva.

Sociálne znevýhodnené (vylúčené) skupiny.

Inkluzívny prístup k životu – prijatie druhého za partnera, spoločníka, spolutvorcu.

Medziľudské vzťahy, tolerancia, akceptácia, rešpektovanie, dialóg, konsenzus, kompromis, lojalita.

Trvalo udržateľný rozvoj.

Planéta Zem.

Vesmír.

Globálne problémy ľudstva.

	Ciele tematickej oblasti výchovy Spoločnosť a príroda
1.	Utvrdzovať etické správanie, prijímanie odlišnosti, občianske postoje a zručnosti ako trvalé aspekty občianskej spoločnosti.
2.	Upevňovať vlastné poznanie a aplikáciu spoločenských, kultúrnych a právnych noriem v správaní voči okoliu.
3.	Diskutovať o mediálne aktívnych skupinách, ktoré spochybňujú demokratické hodnoty a propagujú extrémizmus v rôznych oblastiach (napr. youtuberi, influenceri propagujúci nežiadúce postoje a názory v rozpore s demokratickými hodnotami a spoločenskými normami).
4.	Aplikovať prírodovedné vedomosti a formulovať argumenty na podporu rozhodnutí a odporúčaní súvisiacich so spoločenskými alebo globálnymi výzvami.
5.	Demonštrovať zásady environmentálneho prístupu k životnému prostrediu.
6.	Rozvíjať abstraktné myslenie smerujúce k pochopeniu podstaty témy a aj experimentovanie a bádanie.
7.	Zapájať sa do výberu a realizácie dobrovoľníckych aktivít.

8.1.5 Kultúra a umenie

Charakteristika tematickej oblasti výchovy

Kultúrne dedičstvá – tradície, zvyky, obyčaje.

Rozmanitosť a vplyv iných kultúr.

Národná hrdosť, vlastenectvo. Slovensko – moja krajina.

Náboženstvá.

Národnostné menšiny.

Umenie – výtvarné, hudobné, literárno-dramatické.

Sebavyjadrenie cez umenie.

	Ciele tematickej oblasti výchovy Kultúra a umenie
1.	Aplikovať podnety moderného výtvarného umenia, podnety inšpirované dejinami umenia, podnety architektúry, podnety fotografie, podnety videa a filmu, podnety elektronických médií, podnety dizajnu a remesiel, podnety speváckej a inštrumentálnej činnosti, podnety iných oblastí poznávania sveta pri vlastnom experimentovaní, rozvíjaní tvorivosti a kreativity postavených na vlastnom zážitku a skúsenosti.
2.	Nadobudnúť interkultúrne kompetencie a uvedomovať si vzájomný vplyv rôznych kultúr na Slovensku v kontexte histórie a súčasnosti.
3.	Využívať rôzne formy umenia (hudobné, výtvarné, dramatické, tanečné) na vlastné sebavyjadrenie, originálne reflexie skutočnosti, schopnosti kritického čítania a interpretácie.
4.	Prejavovať vzťah k ľudovým tradíciám, ochrane a poznávaniu kultúrneho dedičstva, poznávaniu kultúrnych hodnôt umenia.
5.	Využívať pri komunikácii a interakcii s ľuďmi poznatky o kultúrach, náboženstve a tradíciách národnostných menšín žijúcich na Slovensku.
6.	Vnímať umenie a kultúru na základe súčasných kultúrnych procesov a aktuálnych problémov, chápať význam estetických faktorov a estetickej činnosti v každodennom živote, význam umenia v živote jednotlivca a spoločnosti.

7.	Rozvíjať poznanie seba ako euroobčana v oblasti kultúry, využívať skúsenosti muzeálnej a galerijnej pedagogiky.
----	---

9 Rámcový plán školského klubu detí

Rámcový plán TOV je súčasťou Výchovného programu ŠKD. Ide o otvorený dokument, ktorý je možné počas realizácie činností aktuálne dopĺňať vzhľadom k vnútorným a vonkajším podmienkam aktuálne a flexibilne(rozvrh hodín detí, požiadavky detí a rodičov, počasie...) .

Rámcový plán na školský rok uvádzame v **Prílohe č. 4**

Záver

Výchovný program je pedagogickou dokumentáciou školského klubu detí, o ktorý sa opierame pri realizácii výchovno-vzdelávacej činnosti v ŠKD. Cieľom našej práce je zabezpečiť celistvý a harmonický rozvoj detí. Medzi hlavné vízie ŠKD do budúcich rokov zaradíme:

- spoločnými silami vytvoriť prostredie, v ktorom panuje pozitívna a priateľská atmosféra
- prehĺbovať priateľské vzťahy medzi jednotlivými oddeleniami ŠKD
- rozvinúť spoluprácu s mestskou knižnicou (aktivity a besedy so zaujímavými hosťami)

Veríme, že organizované aktivity v školskom klube detí prispievajú k celkovému rozvoju detí a pomôžu im stať sa zodpovednými, kreatívnymi a sebavedomými osobnosťami.

Zoznam príloh

Príloha 1

Princípy a ciele výchovy a vzdelávania podľa zákona 245/2008 Z.z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov - §3 a §4

Princípy výchovy a vzdelávania (§3)

Výchova a vzdelávanie podľa tohto zákona sú založené na princípoch:

- rovnoprávnosti prístupu k výchove a vzdelávaniu so zohľadnením výchovno-vzdelávacích potrieb jednotlivca a jeho spoluzodpovednosti za svoje vzdelávanie,
- inkluzívneho vzdelávania,
- zákazu všetkých foriem diskriminácie a obzvlášť segregácie,
- rovnocennosti a neoddeliteľnosti výchovy a vzdelávania vo výchovno-vzdelávacom procese,
- celoživotného vzdelávania,
- výchovného poradenstva podľa § 130,
- slobodnej voľby vzdelávania s prihliadnutím na očakávania a predpoklady detí a žiakov v súlade s možnosťami výchovno-vzdelávacej sústavy,
- zdokonaľovania procesu výchovy a vzdelávania podľa výsledkov dosiahnutých v oblasti vedy, výskumu a vývoja,
- prípravy na zodpovedný život v slobodnej spoločnosti v duchu porozumenia a znášanlivosti, rovnosti muža a ženy, priateľstva medzi národmi, národnostnými a etnickými skupinami a náboženskej tolerancie,
- kontroly a hodnotenia kvality výchovy a vzdelávania a kvality výchovno-vzdelávacej sústavy,
- integrácie výchovno-vzdelávacej sústavy Slovenskej republiky do európskeho vzdelávacieho priestoru so zreteľom na vlastné skúsenosti a tradície,
- posilnenia výchovnej stránky výchovno-vzdelávacieho procesu prostredníctvom všetkých vyučovacích predmetov, ale aj špecifickými výchovnými zamestnaniami zameranými na rozvoj citov a emócií, motivácie a záujmov, socializácie a komunikácie, na sebakontrolu a sebariadenie, na mravné hodnoty a tvorivosť,
- vyváženého rozvoja všetkých stránok osobnosti dieťaťa a žiaka v školskom vzdelávaní,
- zákazu poskytovania alebo sprístupňovania informácií alebo zneužívania informačných prostriedkov, ktoré by mohli viesť k narušovaniu mravnosti³⁾ alebo k podnecovaniu

k národnostnej, rasovej a etnickej nenávisti⁴) alebo k ďalším formám intolerancie,

- rovnoprávnosti postavenia škôl a školských zariadení bez rozdielu zriaďovateľa,
- rovnocennosti vzdelania získaného v štátnych školách, v školách zriadených štátom uznanou cirkvou alebo náboženskou spoločnosťou (ďalej len „cirkevná škola“) a v školách zriadených inou fyzickou osobou alebo právnickou osobou (ďalej len „súkromná škola“),
- zákazu používania všetkých foriem telesných trestov a sankcií vo výchove a vzdelávaní.

Ciele výchovy a vzdelávania (§4)

Cieľom výchovy a vzdelávania je umožniť dieťaťu alebo žiakovi:

- získať vzdelanie podľa tohto zákona,
- získať kompetencie v oblasti komunikačných schopností, využívania digitálnych technológií, komunikácie v štátnom jazyku, cudzom jazyku a v národnostnej škole, národnostnej triede alebo v národnostnom školskom zariadení aj v jazyku národnostnej menšiny,
- získať kompetencie najmä v oblasti prírodných vied, humanitných vied, technických vied, matematickej gramotnosti, finančnej gramotnosti, čitateľskej gramotnosti, pohybu a zdravia, kompetencie k celoživotnému učeniu, sociálne kompetencie, umelecké kompetencie, občianske kompetencie a podnikateľské schopnosti,
- ovládať anglický jazyk a aspoň jeden ďalší cudzí jazyk a vedieť ich používať,
- naučiť sa správne identifikovať a analyzovať problémy a navrhovať ich riešenia a vedieť ich riešiť,
- rozvíjať manuálne zručnosti, tvorivé, umelecké psychomotorické schopnosti, aktuálne poznatky a pracovať s nimi na praktických cvičeniach v oblastiach súvisiacich s nadväzujúcim vzdelávaním alebo s aktuálnymi požiadavkami na trhu práce,
- posilňovať úctu k rodičom a ostatným osobám, ku kultúrnym a národným hodnotám a tradíciám štátu, ktorého je občanom, k štátnemu jazyku, k materinskému jazyku a k svojej vlastnej kultúre,
- získať a posilňovať úctu k ľudským právam a základným slobodám a zásadám ustanoveným v Dohovore o ochrane ľudských práv a základných slobôd, ako aj úctu k zákonu a osobitne vzťah k prevencii a zamedzeniu vzniku a šírenia kriminality a inej protispoločenskej činnosti,
- pripraviť sa na zodpovedný život v slobodnej spoločnosti, v duchu porozumenia

a znášanlivosti, rovnosti muža a ženy, priateľstva medzi národmi, národnostnými a etnickými skupinami a náboženskej tolerancie,

- naučiť sa rozvíjať a kultivovať svoju osobnosť a celoživotne sa vzdelávať, pracovať v skupine a preberať na seba zodpovednosť,
- naučiť sa kontrolovať a regulovať svoje správanie, starať sa a chrániť svoje zdravie vrátane zdravej výživy a životné prostredie a rešpektovať všeľudské etické hodnoty,
- získať všetky informácie o právach dieťaťa a spôsobilosť na ich uplatňovanie.

Príloha č.2

Štátny výchovný program pre školský klub detí je uvedený na stránke:

<https://www.minedu.sk/data/att/25060.pdf>.

Príloha č.3

Denný režim dňa

7,00 -7,45	Ranné schádzanie detí, individuálna činnosť podľa záujmu detí, činnosti usmerňované vychovávateľkou, odchod do tried pod dohľadom vychovávateľiek
11,40 – 13,30	Preberanie detí od učiteľov/asistentov, hry odpočinkového a relaxačného charakteru – čítanie, oddychové hry a činnosti usmerňované vychovávateľkou, rozhovory na rôzne aktuálne témy, príprava na obed, hygiena rúk. Obed.
13,30 – 14,30	Tematická oblasť výchovy 1. Sebarozvoj a svet práce 2. Spoločnosť a príroda 3. Komunikácia a práca s informáciami 4. Kultúra a umenie 5. Zdravie a subjektívna pohoda
14,30 – 15,15	Rekreačná činnosť – pobyt detí vonku, pohybové, loptové, individuálne hry, spontánne hry.
15,15 – 16,00	Príprava na vyučovanie – čítanie kníh, encyklopédií, didaktické hry Upratovanie stretávacieho klubu Odchod detí zo ŠKD
*Dochádzka detí do ŠKD je ovplyvňovaná rozvrhom hodín a krúžkovou činnosťou detí. V prípade potreby je možné režim dňa prispôbiť potrebám detí a rodičov.	

Príloha č.4

Rámcový plán ŠKD 2024/2025

1. Kultúra a umenie (KU)

rámcový cieľ	rámcová téma
- rozvíjať vlastnú kreativitu a tvorivosť - aplikovať podnety moderného výtvarného umenia využívať rôzne formy umenia (hudobné, výtvarné, literárno-dramatické, tanečné) na vlastné sebavyjadrenie	Spev (HV)
	Tanec (HV)
	Prednes (LD)
	Divadlo (LD)
	Maľba (VV)
	Kresba (VV)
	Fotografia (VV)
	Jazykolamy (LD)
	Koláž (VV)
	Scénka (LD)
- prejavovať vzťah k ľudovým tradíciám - prejavovať vzťah ku kultúrnemu dedičstvu poznať svoju vlasť	Moja vlasť
	Tradície
	UNESCO
- vnímať dôležitosť a potrebu modlitby a viery v každodennom živote	Advent
	Vianoce
	Veľká noc
- prejavovať vzťah k rodine	Moji starí rodičia
	Kultúrne podujatie
	Mamka moja najdrahšia
- nadobudnúť interkultúrne kompetencie a uvedomovať si vzájomný vplyv rôznych kultúr na Slovensku v kontexte histórie	Hudobné nástroje

a súčasnosti	
--------------	--

2. Spoločnosť a príroda (SP)

rámcový cieľ	rámcová téma
- demonštrovať zásady environmentálneho prístupu k životnému štýlu - podporovať rozvoj enviromentálneho cítenia	Energie
	Separácia a odpad
	Ekológia
	Zachráňme planétu
- utvrdzovať etické správanie v kolektíve	Práva a povinnosti v ŠKD
	Medziľudské vzťahy
- upevňovať spoločenské normy v správaní voči okoliu	Akceptácia, tolerancia, rešpekt a kompromis
- prejavovať záujem o svoju vlasť	Mesto, kde žijem
	Môj domov
- orientovať sa v priestore a čase	Priestor a čas
- aplikovať prírodovedné vedomosti a formulovať argumenty na podporu rozhodnutí a odporúčaní súvisiacich so spoločenskými alebo globálnymi výzvami	Rastliny
	Sadenie
	Živočíchy
	Neživá a živá príroda
	Vesmír, Príroda
	Ročné obdobia
	Veda, Počasie
- prejavovať vzťah k rodine	Moji starí rodičia
	Mamka moja najdrahšia
	Ocko, môj hrdina
	Moja rodina a ja
- prejať zvedavosť pri poznávaní okolitého sveta	Doprava
- oboznamovať sa s rôznymi druhmi povolania	Povolania

3. Sebarozvoj a svet práce (SSP)

rámcový cieľ	rámcová téma
- zapájať do bežného života rozvíjaním finančnej gramotnosti	Mince
	Majetok človeka
	Financie
	Mena v štáte
- osvojovať schopnosť riešiť konflikty	Riešenie konfliktov
	Rozhodovanie
- využívať vlastné záujmy na voľbu povolania	Povolanie a práca
- aplikovať zručnosti kooperácie a spolupráce ako člen tímu	Mapa školy
	Sebadôvera a pevná vôľa
	Tímová práca
	Medziľudské vzťahy
	Život v kolektíve
- nadobúdať pracovné zručnosti v rôznych činnostiach	Tvorivé dielne
	Kreativita
	Pravidlá v ŠKD
- prejavovať zvedavosť pri poznávaní okolitého sveta	Doprava
- prejavovať vzťah k rodine	Moji starí rodičia
- byť zodpovedný za pracovné úlohy - dokončiť začatú prácu	Pomoc a spolupráca

4. Komunikácia a práca s informáciami (KPI)

rámcový cieľ	rámcová téma
- prehľbovať prezentačné zručnosti	Prostredie školy a oddelenia ŠKD
	Predstavenie
	Slušné správanie

- osvojovať komunikačnú etiku	Pozdrav a slušné správanie
	Verbálna a neverbálna komunikácia
	Diskutovanie
	Rozhovor
- pochopiť funkcie písanej reči	Korešpondencia
- rozvíjať komunikačnú zručnosť - pracovať s knihou, tvoriť texty rôznych štýlov, tvoriť vlastné texty a porozumieť významu textu - podporovať čitateľskú gramotnosť rôznymi aktivitami	Čítanie s porozumením/ s otázkami
	Marec – mesiac knihy
	Aktívne hlasné čítanie
	Čítanie na pokračovanie
	Práca s informáciami z textu
	Práca s knihou
	Brainstorming
- prehľbovať digitálne zručnosti	Internet a hoaxy
	Video hovory a virtuálna komunikácia
	Práca s IKT
- prejavovať vzťah k rodine	Moji starí rodičia
	Mamka moja najdrahšia
	Ocko, môj hrdina
	Moja rodina a ja
- vnímať dôležitosť viery v živote	Vianoce
	Pamiatka zosnulých
	Veľká noc
	Modlitba
- využívať matematické myslenie a logické operácie v každodennom živote a štúdiu	Logické myslenie
	Práca s informáciami z textu
- Osvojovať si schopnosti prezentačných zručností, diskutovať, obhajovať vlastné názory s využitím analytických zručností a kritického myslenia.	Moja vlasť
	Kritické myslenie

- pochopiť dôležitosť dodržiavania dopravných predpisov	Doprava
--	---------

5. Zdravie a subjektívna pohoda (ZSP)

rámcový cieľ	rámcová téma
- získať informácie o zdravom životnom štýle vo svojom režime dňa	Zdravý životný štýl
	Pyramída zdravia
	Režim dňa
	Otužovanie a obliekanie v ročných obdobiach
	Zdravá a nezdravá výživa
	Správne držanie tela
- upevňovať hygienické zásady rozvíjať návyky seba obslužných činností - poznať zásady správneho stolovania	Stolovanie v jedálni
	Človek
	Hygiena rúk a tela, Hygiena pred, pri a po cvičení
	Sebaobslužné aktivity
- aplikovať zásady bezpečnosti pri cvičení, poznať dôležité linky pomoci.	Prvá pomoc pri drobných poraneniach
	Zásady bezpečnosti
	Únava pri cvičení
	Meranie tepu pred a po cvičení
- vykonávať pohybové aktivity, rozvíjať pohybové zručnosti, - mať pozitívny vzťah k pohybovým aktivitám s ich začlenením do režimu dňa	Pohybové športové hry
	Pohybové hry
	Pohybové hry zamerané na rozvoj pohybových schopností
	Tanec
	Prechádzka do okolia školy
	Hudobno – pohybové hry
	Aktivity v telocvični
- poznať pravidlá hier	Pravidlá hier
	Fair-play
	Šťastie, radosť
- nadobudnúť odolnosť a zdravé sociálne návyky ako prevenciu pred rizikovým správaním	Emócie

	Odbúranie stresu
- dosahovať duševnú rovnováhu	Relaxačné cvičenia
- dodržiavať zásady ochrany zdravia	Ochrana zdravia
- nadobudnúť vzťah k modlitbe	Duchovný život

Záznamy o platnosti a revidovaní Výchovného programu ŠKD

Platnosť Revidovanie	Dátum	Zaznamenanie inovácie, zmeny, úpravy a pod.
Platnosť ŠkVP od	01.09.2024	
Revidovanie		
Platnosť ŠkVP od		
Revidovanie		
Platnosť ŠkVP od		
Revidovanie		
Platnosť ŠkVP od		
Revidovanie		
Platnosť ŠkVP od		
Revidovanie		
Platnosť ŠkVP od		
Revidovanie		
Platnosť ŠkVP od		
Revidovanie		
Platnosť ŠkVP od		
Revidovanie		
Platnosť ŠkVP od		
Revidovanie		

